

A PÓSTÁS ÉS A LIFT

A póstás ott áll a kapualjban a tábla előtt, amire az összes lakók, több-kevesebb helyesírási hibával, ki vannak írva. Az ötödik emelet egyik csengőjét nyomogatta ügyváncsak, majd a házmesternét kérdezgette egyre, hogy vajjon Mustárék, akik az ötödik emeleten laknak, otthon vannak-e. A csengőt hiába nyomogatta, válasz nem érkezett, mivel azonban budapesti házban ez nem jelenti azt, hogy a lakó nincs otthon, hanem legtöbb esetben csak azt jelenti, hogy a csengő el van rontva, amivel, rendszeren, a kutya sem törődik, a póstás nem következtethette nyugodtan, hogy nem kell fölmennie az ötödik emeletre. Abból sem, hogy a házmesterné nem tudta, hogy Mustárék otthon vannak-e. A pesti ház házmestere nem őrzője a lakónak, legföljebb tömlőctartója. Szóval a póstás sóhajtott egy mélyet, megvakarta a fejét és nekikészült, hogy föltalpal az ötödik emeletre. Behittam a liftbe, hogy jöjjön velem, én a harmadikig megyek, kormányozza onnan tovább a liftet az ötödikig. Csak mindegy a liftnek, hogy a harmadik, vagy az ötödik emeletre megy?

A póstás bejött a mozgó házikóba és mialatt fölfelé utaztunk, ezt mondta:

— Pedig majdnem minden házban megengedik, hogy legalább az ötödikre liften menjünk.

— Hát itt nem engedik meg?

— Nem. Kértük ajánlott levélben a háziurat, de nem engedte meg. Hát gyalog kell följárni.

Ezzel már el is váltunk, ő megköszönte a szíveségemet, én megérkeztem, ő, kivételesen, felliftelt az ötödik emeletre. Eláruljam, hogy a háziurat dr. Mandler H.-nak hívják, szénsavgyára van Budapesten, s azonfelül annyi háza, hogyha mindegyikben csak egy esztendeig

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságrizbók

Osztályozás

385.3

Szerző

Gábor A.

Cím

A póstás és a lift

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

Forrás:

Nap

1913

VIII/9

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

győznie már évekkkel, mert öreg ember a szegény háziur. Öreg és sokszoros milliomos. És nyilván nem a liftet sajnálja az ötödik emeletre menő póstástól, hanem csak az áramot, amely minden föl- és lemenés alkalmából két, három, esetleg négy fillérbe kerül, ámbar nem hiszem, hogy ilyen drága volna. Valószínűleg egy fillérbe sem kerül egészen. De sok fillérből lesz a korona és sok koronából a millió s neki bizonyosan azért van olyan sok háza Budapesten, mert mindig sajnálta a fillért, nekem ellenben semmim sincs, kétségbeejtő, mennyire nincs semmim és most már sohase lesz, mert én még a krajcárt is elfelejtettem megspórolni.

Azonban ezek magánügyek, tehát mellőzendők. A póstás ellenben és az ő felgyaloglása Mustárékhoz, az ötödik emeletre, már közügy. És én azt hittem, hogy ez a közügy már el is van intézve, s hogy a legtermészetesebb joga a póstásnak (nem is a póstásnak, hanem a magyar királyi póstának), hogy a leggyorsabb közlekedési eszközt vegye igénybe, ami a házban rendelkezésre áll. Ugy képezem tehát, hogyha a házban a lakókat repülőgép viszi fel az ötödik emeletre, ennek a repülőgépnek a póstás számára is használhatónak kell lennie. S hogy használható, arról valami hatósági intézkedésnek, rendeletnek, szabálynak, ukáznak, nyílt parancsnak, vagy mit-tudom-én minnek,

kellene szólnia. Igaz ugyan, hogy a háztulajdonosok nagy urak, iszonyu nagy urak, de az állam még nagyobb ur, s a pósta, míg egyrészt a közvé, másrészt az államé. Mi ez a nagy respektus az állam részéről a háztulajdonossal szemben? Miért ír az állam ajánlott leveleket Mandler H.-nak és a többi háztulajdonos kollégájának? Miért ez a nagy alázatosság, ez a jogtisztélet, ez a körültekintés? Miért esenkedik valami olyanért, amire joga van, s miért gorbomba és kiméletlen az állam ott, ahol jogtalanságokat követ el és követel?

Mindebből kitetszik, hogy a póstás liftjogát az ajánlott-leveleken túl is szabályozandónak vélem, annál is inkább, mert Budapest házaiban kezd ugyan már lift lenni, sőt az építési szabályrendelet (nagyon halványan hiszem ezt) bizonyos-számú emeleteknél már kötelezővé is teszi a liftet (csak hiszem, mondom, biztosan nem tudom), de egyebekben a lift még nem közhasználati tárgy e városban, mindenféle tréfákkal van körülvéve; van, aki fizet érte, van, aki ingyen utazik rajta, van, aki egyáltalán nem veheti igénybe, vagyis a liftet kénytelenek voltunk átvenni, de átalakítottuk a lovas magyar nemzet szája ize szerint, ahogy az autotaxit, vagy a választójogot is. Ez azonban nem helyes, a lift ott, ahol magas házakra építési engedélyeket adnak ki, nem lehet luxus-cikk, háztulajdonosok és házmesterek nebánstvírágja, hanem közlekedési eszköz, amelynek folyton, és folyton ingyen, kell járnia, mindenki számára, de legesleginkább a póstás számára. Mert ha lift van a házban s a póstásnak mégis gyalog kell fölmennie az ötödik emeletre, valósággal megkövetelem tőle, hogy inkább dobja el az uccán a Mustáréknak szóló képes levelezőlapot, amelyen Ecet ur jelenti, hogy ő nagyszerűen érzi magát Balaton-Salátán, amit tőlük is kíván hallani.

GÁBOR ANDOR